

تجارت اجتماعی و زیرساخت پرداخت امن

حساب امن پرداخت برای کاهش ریسک کلاهبرداری و
افزایش اعتماد معامله

در تجارت اجتماعی، مسئله فقط پرداخت نیست؛
مسئله اصلی اعتماد به انجام معامله است.

پرداخت امن، پول خریدار را تا زمان تحقق شرط معامله نگه می‌دارد. به همین دلیل، خریدار از تحویل کالا مطمئن‌تر می‌شود و فروشنده هم مسیر شفاف‌تری برای دریافت وجه دارد.

پرداخت امن = دریافت وجه + نگهداری امن + آزادسازی مشروط + مسیر حل اختلاف

خریدار و فروشنده در شبکه اجتماعی همدیگر را پیدا می‌کنند، اما معامله معمولاً در یک مسیر مالی قابل اعتماد انجام نمی‌شود.

- پرداخت مستقیم، ریسک عدم ارسال کالا را برای خریدار بالا می‌برد.
- فروشنده از لغو سفارش، ادعای بی‌اساس یا بازگشت وجه نگران است.
- بستر اجتماعی معمولاً نگهداری وجه، حل اختلاف و تسویه رسمی ندارد.
- نتیجه، کاهش اعتماد، کاهش فروش و رشد سخت‌تر فروشندگان خرد است.

نقطه ورود بانک: تبدیل اعتماد شخصی به اعتماد زیرساختی.

تجارت اجتماعی از «کشف کالا» به «انجام معامله» رسیده است

۲ میلیارد

خریدار اجتماعی برآورده شده
در سال ۲۰۲۱

۶۴٪

کاربران شبکه های اجتماعی در مطالعه اکسنور
حداقل یک خرید اجتماعی داشته اند

۵.۲۴ میلیارد

شناسه کاربری فعال در شبکه های اجتماعی جهان
۶۳.۹٪ از جمعیت جهان در ژانویه ۲۰۲۵

ارزش بازار جهانی تجارت اجتماعی

۴۹۲ میلیارد دلار
۲۰۲۱

۱.۲ تریلیون دلار
۲۰۲۵

حدود ۲.۴ برابر
رشد در چهار سال

نتیجه برای زیرساخت مالی: رشد تجارت اجتماعی بدون حساب امن، احراز هویت و مسیر حل اختلاف قابل اتکا نمی شود.

کلاهبرداری آنلاین در حال تبدیل شدن به یکی از موانع اصلی اعتماد در خرید اینترنتی است.

۱۶/۶ میلیارد دلار

زیان گزارش شده از جرایم اینترنتی در آمریکا در سال ۲۰۲۴

۱۲/۵ میلیارد دلار

زیان گزارش شده مصرف کنندگان از کلاهبرداری در سال ۲۰۲۴

۱۳۱ میلیارد دلار

پیش بینی زیان قلب در تجارت الکترونیک جهان تا سال ۲۰۳۰

یکی از راه های عملی مقابله با این ریسک، پرداخت امن است؛ چون پول تا زمان تحویل کالا، تأیید خدمت یا حل اختلاف، مستقیم به فروشنده منتقل نمی شود.

منابع: گزارش جرایم اینترنتی اف بی آی ۲۰۲۴، گزارش کمیسیون تجارت آمریکا ۲۰۲۴، جونیر ریسرچ ۲۰۲۵، آمارها برای نمایش شدت ریسک در فضای آنلاین استفاده شده اند.

در پرداخت امن، وجه خریدار تا زمان تحقق شرط معامله در یک مسیر قابل اعتماد نگهداری می شود.

۱ خریدار وجه را پرداخت می کند، اما پول مستقیم به فروشنده منتقل نمی شود.

۲ وجه در حساب امن یا ساختار نگهداری وجه باقی می ماند.

۳ شرط آزادسازی از قبل مشخص است: تأیید تحویل، پایان مهلت اعتراض یا نتیجه حل اختلاف.

۴ در پایان، وجه به فروشنده آزاد می شود یا طبق قواعد به خریدار بازمی گردد.

مسیر پول باید از مسیر اعتماد جدا شود.

نقش اصلی حساب امن در گام دوم است، اما اثر آن در کل چرخه معامله دیده می‌شود.

حساب امن فقط یک حساب بانکی نیست؛ یک چرخه عملیاتی و داده‌ای کامل است.

پذیرش پرداخت

درگاه، لینک پرداخت و پرداخت درون‌برنامه‌ای

قواعد آزادسازی

تأیید تحویل، مهلت اعتراض و بازگشت وجه

حساب امن و دفترکل

نگهداری وجه و ثبت وضعیت مالی سفارش

تسویه و گزارش‌گیری

تسویه تفکیکی، مغایرت‌گیری و گزارش مدیریتی

احراز هویت

شناخت فروشنده، خریدار و سطح ریسک معامله

حل اختلاف

ثبت شواهد، توقف آزادسازی و تصمیم قابل پیگیری

بانک می تواند از ارائه دهنده حساب، به لایه اعتماد مالی تجارت اجتماعی تبدیل شود.

- نگهداری امن وجه و تعریف وضعیت مالی هر معامله.
- ارائه رابط برای ایجاد سفارش، نگهداری وجه، آزادسازی و بازگشت وجه.
- کاهش ریسک فروشندگان خرد با احراز هویت، سقف گذاری و پایش تراکنش.
- همکاری با پلتفرم ها و پرداخت یارها، بدون ورود به عملیات روزمره فروش.

جایگاه پیشنهادی: متولی اعتماد مالی، نه صرفاً تأمین کننده حساب

سناریوهایی که بدون حساب امن سخت مقیاس می گیرند

خرید از لایو و کانال اجتماعی

پرداخت سریع، نگهداری وجه تا نهایی شدن سفارش.

فروشگاه های اینستاگرامی

وجه پس از تأیید دریافت کالا آزاد می شود.

بازارهای محلی و دست دوم

کاهش ریسک کلاهبرداری و عدم تحویل.

خدمات خانگی و فریلنس

آزادسازی مرحله ای بر اساس تحویل کار.

در همه این سناریوها، حساب امن نقش ضامن اجرای معامله را دارد.

معماری پرداخت امن باید برای کاربر ساده، اما برای بانک و پلتفرم قابل کنترل باشد.

پایلوت باید با یک سناریوی مشخص شروع شود و از ابتدا شاخص‌های اعتماد و عملیات را بسنجد.

فاز یک

طراحی قواعد

مدل حساب امن، شرط آزادسازی، نقش‌ها، سقف‌ها و مسیر اختلاف

فاز دو

پایلوت محدود

اتصال یک پلتفرم یا فروشگاه‌ساز و اجرای تراکنش واقعی با حجم کنترل‌شده

فاز سه

مقیاس‌پذیری

افزودن عمق رابط‌ها، گزارش‌گیری، تسویه تفکیکی و الگوهای ریسک

شاخص‌ها: نرخ تکمیل معامله، نرخ اختلاف، زمان آزادسازی وجه، زمان بازگشت وجه، دقت تسویه

فرصت اصلی بانک مهر ایران: ساخت لایه اعتماد مالی برای تجارت اجتماعی

پرداخت امن می‌تواند خرید در شبکه‌های اجتماعی را از اعتماد فردی به اعتماد بانکی و قابل پیگیری منتقل کند.

گام بعدی: تعریف پایلوت مشترک با یک سناریوی اجتماعی مشخص و قواعد آزادسازی شفاف

